

עם הקמת המדינה

ראש-פינה, 20.5.48

רק עכשיו קיבלתי את מכתבך. אם כן יש לברך את הדואר החדש שלנו. הוא פועל די בסדר. בודאי היית כבר בשבת בבית ומכתבי יגיעך לאחר שקיבלת דרישת-שלום חיה ממני. אם כן, כפי שהנך רואה, הגעתי כבר בשלום חזרה והנני כבר על משמרתי. אני שוב עובדת כרגיל, כאילו לא היתה כל הפסקה באמצע, כי, לידיעתך, נמשך טיולי שבוע בדיוק. מלבד מה שהייתי בבית הייתי גם ביגור ונחתי יפה. אמנם למרות רצוני נשארת שם - לא היה לי אוטו. אך הזמן עבר ובינתיים נחתי. ונחתי כהוגן. הלילה עובדת אני מ-2 עד 8.

"ושבו בנים לגבולם" - פסוק זה מתקיים עתה, ברגע זה שאני כותבת אליך.

ושוב... שוב אבד לנו חבר... חבל, בחור טוב היה. ומי יקום במקום כל הנופלים?

כתבת שעלינו להבליג לעת-עתה על שמחתנו. הייתי בעיר בשבת, שבת ראשונה לעצמאות, וכולי כאבתי. לו ראית את השמחה ברחובות. למרות האפלה ולמרות ההתנגשויות שאירעו בכל רגע, ואותה מתיחות לקראת הפצצה, על אף הכל רבתה השמחה. שרו וניגנו בכל הרחובות. בנאומו אצ"ל נישא הקול: "יום גדול לנו היום, יום חג! נזכירה-נא את כל גדולינו, מפקדינו ומדריכינו אשר נפלו ולא זכו לצעוד עמנו היום, ביום חגנו". נו, ומה דעתך? אמנם כן, יום גדול, הכרזה על מדינה עברית. אך, לפי דעתי, או יותר נכון, לפי הרגשתי (על עצמי ובשרי), הן הלילה מתחילה מלחמתנו ובערב מלחמה האם עלינו לשמוח? לשיר? ועוד באותו יום נמחק כפר-עציון!

לא! לבי זועק - לא! עדיין לא! עוד יגיע יום בו נוכל לשמוח. ואז, רק אז, נוכל להעלות את זכר קדושינו שנפלו... וידעו למה נפלו. והעיקר, לא לשוא נפלו.

שמענו כאן על ההפצצה בתחנה המרכזית. שמות אין אנו יודעים כלל ומסתובבים כסהרורים. אין איש יודע היכן טוב יותר ולמי עליו לדאוג קודם - האם לחברינו שם... או להורים ולמשפחות בקצה השני?

מעין השופט

עין-השופט, 25.4.48

יש סיכויים לחופש בזמן הקרוב ביותר. ברור שעליכם לא לחכות במיוחד ואם יקרה "פנצ'ר" אל תדאגו. אני כשלעצמי מבליגה פחות או יותר (אם אפשר בכלל) למען הנשואים.

מאוד-מאוד הייתי רוצה, ודוקא עכשיו, לבוא הביתה ואפילו ליום אחד. בטוחתני שאוכל להתעודד, לשאוב כוחות חדשים ולחזור "בן-אדם". כן הייתי רוצה לראות את הבנים, בעיקר, "מתנפשים" מעט. והעיקר שעליהם לראות את הוריהם. מצד שני, כשאני נזכרת על בואי העירה ולראות את שרה ואת ההורים השכולים - אני

בוחרת להישאר כאן ; וכאן, אם להישאר, אזי רק בעין-השופט ולא בגיוערה. שם הפך המקום למקום-זועה. מאהלו של גדעון, למשל, הוציאו שלוש מיטות. הריקנות מורגשת בכל פינה. טובי בחורינו הלכו מאתנו.

אילו ראיתם : בערב פסח נשארנו כאן רק חמישה. השאר נסעו ללויה של משה. והנה השמש כבר ירדה והם עדיין לא חזרו. אילו ראיתם מה זאת ציפיה, לפחות להם, לחוזרים. ברגע האחרון חזרו, ובמקום שהבנות תהיינה מנחמות, מעודדות, דוקא הן "מצוברחות", והבנים, שעברו כל זאת, הם מנחמים אותנו.

וכדי לבדר מעט את הרוח התגברו על הכל. התקלחו ולבשו חולצות תכלת, אותן החולצות שכה חלמנו עליהן כולנו. וזה באמת השרה אוריה אחרת. הדבר היחיד הוא לחיות, לחיות ולשמוח, אפילו אם מר לחיות, למען החיים, למען הלוחמים.

נו, אמא, אילה סוף-סוף כבר התבגרה, הלא? אך לי נדמה שכבר הזדקנה. אסון גדול מדי!

והנה קיבלנו גם שי לחייל. אילו ראיתם את ההתלהבות. אך כיון שחסרות היו חבילות מסרנו, כל הבנות, את החבילות לבנים בלי שאפילו ידעו זאת.

לא החבילה, אלא עצם העובדה שזוכרים אותנו כאן "במדבר" הזה! ואילו ראיתם איך כל אחד חיפש בעיקר מכתב בפנים!

היו שלום ולהתראות!

קטעים ממכתביה של אילה להוריה

יגור, מרץ 1948

...הבנים שלנו כבר נמצאים כשבוע מחוץ לבית והיום סוף סוף לוקחים גם אותנו. ברור שאנו לא נשמש לכלום. רק נשמור ונסדר הכל לבנים, והעיקר להיות לידם ולעודדם.... זכרי, לי אין מה לדאוג רק לבנים יש לדאוג והרבה.

גיוערה (עין השופט), 25.4.48

...אתמול שוב לקחנו אותם ושוב לערב אחד, ותארו לכם את המצב רוח השורר כאן לאחר שאבדנו ארבעה בלילה אחד וגם יש פצועים ונעדרים. אך, ברוך השם עבר הלילה והבוקר הודיעו לנו שהלילה עבר בשקט והמשימה בוצעה. אך שמחתנו לא ארכה כי הם עדיין לא חזרו ויחזרו בודאי רק בסוף השבוע. אבל מצב הרוח היום שופר כי מוכרחים להשלים עם המציאות ושנית, צריך להיות ברור שזוהי המלחמה ואנו הן חיילים.

...כולם נמצאים עתה על ההר בלי מים, בלי אוכל ובלי לבוש. ובמחנה נמצאים רק פצועים ואנחנו הבנות. והנה אתמול השתמשו כבר בבנות. יצאנו אתמול בשירה, בנות ומספר בנים מהבלתי לוחמים להביא ללוחמים מזון ומים. לעולם לא אשכח את הרגשתי באותו ערב. הרגשתי שסוף סוף גם אני עושה משהו. גם לי יש תפקיד. וכי מה, האם התגייסתי לפלמ"ח כדי לשבת ליד הטלפון. הנה סוף סוף אוכל לעזור גם אני.

דברים שכתבה אילה לעלון הנופלים

האמנם הלכתם? אתם הארבעה (עמנואל, שלמה, משה, יהודה), כה חביבים ויקרים הייתם, כה טובים ומסורים לחברה. נפלתם יחדיו למטרה ברורה ובידיעה ברורה לקראת מה אתם הולכים. את חייכם הצעירים הקרבתם על מזבח המולדת. ואנו, אנו הנותרים נשארנו להמשיך את דרככם. זכרכם שמור יהיה אתנו לעד.

מה גדול האסון. ארבעה... על מי לחשוב קודם? את מי לזכור ולהעלות קודם? את עמנו הגבוה, הגאה בשערו, בשפמו ובחיוכו המיוחד מלא מרץ בכל אשר פנה.

משה-מושיקו שלנו האמיץ, המסור והנותן ידו לכל, ובטור שיניו הנראות תמיד בחיוכו.

אותו שלמה השמן, העליז, תמיד שר ומפזם, רוקד ומקרקר. תמיד עודד ושימח אחרים.

אותו יהודה, אותו בחור שקט ונוח בחיוכו העליז.

כולכם, כולכם חביבים, יקרתם לנו ואתם עזבתם אותנו.

את נקמתכם ניקח!

לא לחינם נשפך דמכם. אנו אחריכם!!!